

פרוטוקול מס' 128/ד
מישיבת ועדת הכספים
מיום ה' ט"ז באב תשי"ט - 20.8.59
בשעה 10.00

השתתפו:

חברי הועדה:

- י. גורי - היו"ר
- י. בדר
- ש. דייץ
- נ. לויץ
- מ. חזני
- ז. סוזאייב
- ז. צור
- א. הרצפלד
- י. קר גמן

מוזמנים:

- מר איזנברג - מנהל בתי המשפט
- מר המאירי - מנהל משרד מבקר המדינה
- מר רוט - מטעם משרד החשב הכללי
- מר הירשברג - מטעם משרד המסחר והתעשייה
- גב' פסחוביץ - מטעם משרד המסחר והתעשייה
- ד"ר ארנון - מנהל משרד האוצר
- ש. יעקבסון - מזכיר

סדר-היום:

- א. משכורת שופטי התעבורה
- ב. שאלה שהופנתה לוועדת הכספים בקשר לגימלאות לשופטים
- ג. תקציב משרד מבקר המדינה
- ד. עובות מטעם המדינה למועצה לשיווק פרי הדר
- ה. צו מס נסיעות חוץ (פטור) (תיקון)
- ו. מתן פטור מאגרת רשיון נהיגה לאנשי הסגל הדיפלומטי
- ז. צו בדבר קביעת שיעור היטל ואופן חישובו
- ח. תשלום פרמיות לעידוד יצוא הסרט הישראלי
- ט. פטור ישובים ממס הכנסה - המרכזים הכפריים.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.

הסעיף הראשון בסדר-היום - משכורת שופטי התעבורה. אני חושב שהנוסחה הכוללת והכללית שהוצעה על ידי מר איזנברג, הולמת את מצב הדברים: שכר העבודה וכל שאר התנאים השמורים לשופטי השלום - יחולו גם על שופטי התעבורה ומכאן נובעת המסקנה שכל שנרי שיחול במשכורת שופטי השלום - ממילא יחול גם על שופטי התעבורה ולא יהיה צורך מפעם לפעם להזדקק לאישורה של ועדת הכספים. כל זה להוציא גימלאות וותק, שיחולו עליהם רק לאחר עבור 3 שנים.

מר קטרון:

אני לא הייתי אומר "להוציא גימלאות" כי זוהי החלטה אחרת.

היו"ר י. גורי:

ניחא. סיימנו סעיף זה ואנו עוברים לסעיף הבא.

י. בדר:

לבי אינו שלם עם שיטה זו, אבל אני נאלץ לקבלה.

היו"ר י. גורי:

הסעיף הבא - פירוש סעיף 4 מהחלטת ועדת הכספים בענין גימלאות לשופטים; כי נתגלו חלוקי דעות בין החשב הכללי ובין מנהל בתי המשפט. החשב הכללי מסביר פירושו במכתב הבא - - - (קורא את המכתב).

דעתו של מנהל בתי המשפט היא, כי אח-ה-3 פרומיל אפשר להוסיף על כל קיצבה ולא דוקא על הקיצבה המנימלית. בינתיים הוגש משפט, והשאלה היא - האם ועדת הכספים מוסמכת לפרש החלטה שלה; כלומר, האם המחוקק מוסמך לפרש? אני מביא ענין זה בפני הועדה, כי הועדה מסיימת תפקידה. אפילו אם חברי הועדה כולם יבחרו לכנסת הרביעית ויהיו חברי ועדת הכספים, ועדת כספים זו לא תהיה קיימת יותר. השאלה היא, אם אנו יכולים לגנוז מסמך זה מבלי להשיב עליו. אם אנו צריכים להשיב על המכתב אנו יכולים להשיב שתי תשובות: האחת - לוועדת הכספים אין תפקיד בענין זה; השנייה - לומר דעחנו בענין.

מר קטרוך:

אני התייעצתי בנקודה זו עם היועץ המשפטי לממשלה ומה שאוני עכשו - אומר על דעתו. ראשית, המחוקק אינו מפרש את החוקי אפשר להסתייע בכיוונת המחוקק בבית המשפט. בית המשפט יכול לעיין בדברי הכנסת. אבל נדמה לי שבמקרה זה הדבר אינו ניתן, כי הדיון לא היה בכנסת אלא בוועדת הכספים והפרטוקולים של ועדות הכנסת אינם ניתנים לעיון בבית המשפט.

שנית, אם המחוקק סבור שיש נקודה הטעונה בהרה, הדרך היחידה היא להגיש תיקון מתאים לחוק, או במקרה דנן להחליטה. זה חל בכל מקרה; על אחת כמה וכמה כאשר הענין הוא סוביודיציה. השופט הגיש משפט, היועץ המשפטי מטעם המדינה הגיש כתב הגנה והדבר תלוי ועומד בפני בית המשפט. לכן אני סבור שעל הועדה להמתין להחלטה בית המשפט. והיה - אם ההחלטה תהיה לרצונה של ועדת הכספים - נוח; אם ההחלטה תהיה בניגוד לרצון ועדת הכספים - מוסמכת היא לתקן את ההחלטה לגבי מקרים אחרים. אבל בשלב זה אין לה מה לעשות, אלא להשיב שאין זה מתפקידה לפרש את החוקים ועל אחת כמה וכמה כאשר הענין הוא סוביודיציה.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים לסעיף הבא - תשלום פרמיות לעידוד יצוא הסרט הישראלי.

מר הירשברג:

הענין הוא בגורל הסרט הישראלי. הממשלה החליטה על אחד הצעדים לעידוד הסרט הישראלי והוא - מתן פרמיות דוגמת הפדמיות הניתן למפעל תעשייתי ליצרן המייצר סרט ישראלי ומשווקו בחו"ל. דין יצרן כזה יהיה כדין יצואן והוא יקבל את הפרמיה הממשלתית. ייצור סרט ישראלי עולה בכסף רב, וההכנסה מהצגתו בארץ - ולו גם יהיה הסרט הטוב ביותר - אינה יכולה לכסות את ההשקעה המנימלית. כדי לעודד את ייצור הסרטים הישראליים הוחלט על מתן הלוואות שונות. ויחד עם זאת הוחלט לפי הצלחתו של הסרט לתת לו מעין חמיכה על חשבון הפרמיה העתידה הצפויה לו מההכנסות במטבע חוץ בשעור של 37,5 אחוז מהכנסותיו בארץ; סרט, שלא כמוצר יצוא אחר, מסתובב בכל העולם והסיבוב יכול להמשך שנתיים. שום יצרן או משקיע לא יהיה מוכן לחכות עד גמר הסיבוב. לכן אנו מבקשים היתר ועדת הכספים לתת מפרעה זו על חשבון הפרמיות העתידות.

היו"ר י. גורי:

אנו יודעים מה הן הסמכויות של ועדת הכספים. יש סמכויות השמורות לה לפי חוקים, ויש סמכויות השמורה לה לפי תקנות יש ושר האוצר נמלך בדעתה של ועדת הכספים. אני מביין שהפעם הוא נמלך בדעתה; הוא אינו מבקש אישור ועדת הכספים אלא רוצה לשמוע אם היא רואה זאת בעין יפה או לאו.

ז. צור:

מה הם הבטחונות שישנם לעצם ההכנסות; כלומר, מה היא הערבות שתהיינה הכנסות ואם תהיינה - שתמורות תגיע

לארץ?

מר הירשברג:

כלכל מפעל תעשייתי כן גם ליצרני הסרטים יש ציוד ורכוש המבטיחים אותם. אפשר לייצר סרט ולהשקיע בו מליון דולר ולא להרוויח פרוטה, ואפשר להשקיע בסרט 100 אלף דולר ולהרוויח מליון דולר. לכן החלטנו על מתן הפרמיות במחזוריות של 3 סרטים. וה-37,5 אחוז מוגבלים ב-37,5 אלף דולר. אנו מניחים שסרט העובר על 100 אלף לירות הוא מובטח

היו"ר י. גורי:

סרט מוצלח הוא התועמלן הטוב ביותר למדינת ישראל. אני שואל את חברי הועדה אם דעתם נוחה ו האם אין מערערים אינני מערער, אלא שאינני חושב שצריך לקבוע 37,5 אלף דול אילו הייתם קובעים 37,5 אחוז בלבד, היה זה בסדר.

נ. לוי:

מר הירשברג:

אין המדובר בסרטים המיוצרים על ידי יצרני חוץ כמו הסרט "אכסודוס" שיוסט על ידי מר פרמינגר. המדובר בסרט ישראלי. וההשקעה בסרט ישראלי אינה עולה על 100 אלף לירות.

הסיכום הוא כי הועדה רושמת לפנייה דברי בא-כוח
משרד המסחר והתעשייה ומשרד האוצר.

היו"ר י. גורי:

ועתה במגור לסעיף הקודם - פירוש סעיף 4 מהחלטת ועדת

הכספים בענין גימלאות לשופטים.

מר איזנברג: אני מפכים לדעה, כי היות והוגש משפט לא יתכן שועדת
הכספים תבוא ותפרש את החוק. אבל המשפט שהוגש אינו
נוגע לפירוש החוק. בהתאם לחוק מבצע החלטות של ועדת הכספים בענין גימלאות
לשופטים הוא מנהל בתי המשפט. והצד הנפגע מהחלטתו רשאי לערער בפני נשיא
בית הדין העליון תוך תקופה של 60 יום, במקרה זה נתתי החלטה ועל החלטה זו
לא הוגש ערעור לנשיא בית הדין העליון על ידי האוצר.

מר קטרוני: הוא לא נפגע על ידי ההחלטה שלך.

מר איזנברג: בתביעה שהוגשה על ידי השופט אין הוא מבקש שבית הדין

יפרש את החוק, אלא הוא מבקש סכום מסוים המגיע לו.
היועץ המשפטי טוען שהאוצר איננו צד נפגע. עם כל הכבוד, אני חושב שהצד
הנפגע הוא האוצר. לכן כל הבעיה בבית המשפט איננה על פירוש הסעיף אלא על
ענין פרוצדורלי: לא הוגש ערעור ולכן מגיע לו סכום מסוים. אני חושב שהשופט
יקבל טענה זו, ואז תהיה החלטה שהאוצר יצטרך לשלם בהתאם להחלטה שלי.
אינני אומר שההחלטה שלי צריכה להתקבל במאה אחוז, כי הסעיף מנוסח כך שאפשר
להגיד שהחשב הכללי צודק ואפשר להגיד שאני צודק. לכן במקרה זה היה רצוי
שועדת הכספים תביע דעתה מתבאמת היתה כוונתה בסעיף זה והדבר לא יפגע
במשפט ומתנהל עכשו.

היו"ר י. גורי: כיוון שבשבילנו הענין הוא בבחינת טבו, איננו יכולים

להכנס לתוכו. אילו היינו נכנסים לויכוח, הייתי

שואל: מדוע פירש מנהל בתי המשפט את החלטת ועדת הכספים כפי שפירש. אבל כיוון
שמענו דעתו של מר איזנברג, נדמה לי שאמלא את חובתי לוועדה אם אקרא
מכתבו של היועץ המשפטי לחשב הכללי. וזו לשון המכתב: - - - (קורא את המכתב).

י. בדר: לפי הענין, במקרה כזה יכול כל מעונין לפנות לוועדה ולקבל

החלטה נוספת. אבל לאחר שהענין עבר לשלב שפוט, יהיה זה
לכבוד המשפט בישראל, אם הועדה לא תתערב בינתיים.

היו"ר י. גורי: אני מקבל דעה זו, וברוח זו אשיב על המכתב.

מר איזנברג: בסעיף 10 של החלטות ועדת הכספים נאמר: "שופט שהתמטר

לפי סעיף 16 של חוק השופטים, ישולם לו - באישור נשיא

בית הדין העליון - מענק בסכום של 11 אחוז ממשכורתו החדשה האחרונה ששולמה
לו". וחנה התמטר שופט והוא דורש 11 אחוזים אלה. ונשיא בית הדין העליון

צהיר לתת הסכמתו לכך. לפי סעיף זה הוא יכול לתת 11 אחוז אלה ויכול להחליט
שלא לתת שום דבר. נשיא בית הדין העליון רוצה לתת לשופט זה חלק מ-11 אחוז,

ואני חושב בצדק, עד תאריך הגדלת משכורת השופטים. כאשר תוגדלה משכורת השופטים
לא הוזכר ענין ה-11 אחוזים, ואני מבין מדוע; כי השופטים קבלו משכורת גבוהה

ולא היה יותר מקום ל-11 אחוז. כאשר המשכורת היתה קטנה הוחלט שה-11 אחוזים
יהיו מעין הסכון במקום גימלאות. עכשו טוענים השופטים שהם חסכו 11 אחוז

ושכום זה מגיע להם, אני טוען, וכך טוען נשיא בית הדין העליון, שטענתם
צודקת עד תאריך הגדלת המשכורת. נשיא בית הדין העליון נמצא במצב קשה.

לא לתת לשופט זה ולא כלום, זה עוול משווע; לתת לו 11 אחוז אי אפשר. לכן הוא
מציע שועדת הכספים תשנה את נוסח ההחלטה.

י. קגמן: מה מגיע לשופט שהתמטר מרצונו הטוב לאחר הגדלת המשכורת?

מר איזנברג: אם התמטר מרצונו הטוב, לא מגיע לו כלום. אבל השופטים

טוענים ששופט שהתמטר לפי סעיף 16 שרצונו הטוב, ואינו

מקבל גימלאה, צריך לתת לו פצויים. והם אומרים שמגיע לו 11 אחוז. אני נסחתי
הצעה שנשיא בית הדין העליון תומך בה. וזו ההצעה: שופט שהתמטר לפי סעיף 16

ישולם לו מענק בשעור שיקבע על ידי נשיא בית הדין העליון ובלבד שהמענק לא
יעלה על 11 אחוז מהמשכורת החדשה האחרונה כפול במספר חדשי כהונתו ולא יפחת

משעור של 11 אחוז מהמשכורת החדשה ששולמה עבור חודש יוני 1955 כפול במספר
חדשי כהונתו עד תאריך 1.7.55.

היו"ר י. גורי:

אני מפקטת א. בכלל יש לוועדה הכספיים מה לעשות בעליון זה, לפי המצב החוקי נשיא בית הדין העליון צריך לאשר את יש לתת 11 האחוזים או לאו. לדעת, איננו צריכים לתקן את החוק. אם נחזיק זכות כזאת לנשיא בית הדין העליון, פירוש הדבר שהוא יכול גם לא לאשר, מצט לא כל עובד זוכה באופן אוטומטי בפצויים אם הוא מתפטר. יש אנשים המתפטרים כדי לזכות במשרה טובה יותר. מדוע הם צריכים לקבל פצויים?

אני חולק על הגירסה של יוני 1955. גובה המשכורת אינו ממלא תפקיד בענין זה. אם אדם זכאי לפצויים, היינו הן אם הוא מקבל משכורת גבוהה או נמוכה. אבל אני שולל את הדעה שאדם המתפטר מרצונו הטוב, מגיעים לו פצויים באופן אוטומטי. לכן אינני מוכן לתקן את החוק.

מר איזנברג:

טענת השופטים היא, שכאשר המשכורת היתה נמוכה החלטתם שהם צריכים לקבל 11 אחוז במקום גימלאה.

היו"ר י. גורי:

לא זו היתה הכוונה של ה-11%. אנו החלטנו על 11%, כי בזה רצינו להבטיח שאדם יבטח את עצמו בחברת בטוח או בקופת אגמולין. אבל מאז הונהגה זכות גימלאה, ענין ה-11% הוא נסול כל הגיון, קי אין משלמים גם פצויים וגם גימלאה.

מר איזנברג:

הוא אינו מקבל גימלאה.

היו"ר י. גורי:

ימשיך לעבוד. הוא שופט טוב ובחי המשפט מעוניינים בעבודתו אני מציע לוועדה לקבל דעתי, שבענין זה אין מקום לחיקון בחוק.

י. בדר:

ה-11% נתנו להלכה במקום גימלאה, ובמשך הזמן הט הפכו לחלק מהמשכורת. לכן לא היתה הצדקה להפסיק תשלום 11 האחוזים עם הגדלת המשכורת. אני חושב ששופט המתפטר זכאי לקבל 11 אחוזים אלה. אבל הדבר נתון להחלטת נשיא בית הדין העליון. משום כך אני חושב שאנו צריכים להיות גמישים לגבי הנ יסוח ולאפשר מתן חלק מהסכום. וכי אין זה נכון להגביל זכות זו עד יוני 1955.

מר איזנברג:

אינני רואה למה אי אפשר לתת סמכות לנשיא בית הדין העליון להחליט לתת הכל, או לא כלום או חלק.

היו"ר י. גורי:

זה מסור לשיקול דעתו של נשיא בית הדין העליון. הוא מוכן להחליט אם לתת הכל או לא כלום. אילו אני צריך הייתי לשקול, הייתי שוקל: האם אני מרוצה מהעובדה שהשופט מתפטר או לא? אם אינני מרוצה, אינני יכול לשלם אף פרוטה אחת. לכן אינני רואה הכרח בחיקון החלטתה. כאן באמת פועל הכלל: או הכל או לא כלום. מכל מקום, גם אילו החלטנו שיש מקום לחיקון, איננו יכולים לדון בו היום, כי סעיף זה לא חוכנס לסדר היום של הוועדה.

ז. צור:

אני חושב שענין זה הוא ענין לכנסת הרביעית.

י. בדר:

אני מציע להעמיד סעיף זה על סדר היום של הוועדה בישיבה הקרובה.

מר איזנברג:

יש בעיה נוספת של תוספת משכורת בשעור של 125 לירות. הבעיה היא - האם 125 הלירות הן תוספת משכורת יסוד או לאו. ודאי זכור לכם שהשופטים התנגדו לקבלת שכר בעבור שעות נוספות. אחם קבלתם החלטה בנוסח זה: כל השופטים יקבלו תוספת של 125 לירות מעל למשכורת היסוד המשתלמת להם עד עכשו. אני מבין שזוהי תוספת למשכורת היסוד. ואני מבקש החלטה על כך, כי יש המפרשים החלטה זו אחרת.

היו"ר י. גורי:

החשובה על שאלה זו היא פשוטה: א) אין לראות ה-125 לירות כתוספת למשכורת היסוד; ב) אם ה-125 לירות, שאינן תוספת על משכורת היסוד, מעניקות מנסיה ווחק לשאר עובדי המדינה - יחול הדבר גם על השופטים.

מר רוט:

כבר הוגש משפט של שופט הנמצא בפנסיה והטוען שסכום זה נכלל בפנסיה.

היו"ר י. גורי:

אנו נברר ענין זה. אם נוסח ההחלטה עלול לגרום לתוצאות שאינן מחייבות עם הפירוש שנחתי - נתקן את הנוסח, אבל לא את החכין.

היו"ר ל. גורלי:

אני מציע שנתקבל...
במסגרת...
על...
לא...
יקבע...

היו"ר ל. גורלי:

אני מציע שנתקבל...
בתל...
לשונותיהם.

הצעת דיווח מה ועדת המעקב

היו"ר ל. גורלי:

אני דו"ר ל. גורלי...
הותק...
לכוננות...
הה...
להמציא...
הרכבות...
שדבר...
האם...

נ. גורלי:

ליום...
המצב...

ל. גורלי:

היום...

היו"ר ל. גורלי:

היום...

מר גורלי:

עוד...
החז"ל...

היו"ר ל. גורלי:

היום...
אזכור...

הבאה.

(קורא את המכתב).

ועתה...
אני...

מר המאירי:

אני הייתי...
איש...

רשימת הנוכחים, כפי שהוצעה על ידי מוקד המדינה - ארבעה

היו"ר י. גורי:

אנו צריכים...
מוקד המדינה...

לסיימו.

מר המאירי:

מר המאירי...
העקרון...

היו"ר י. גורי:

לפני שאכתוב...
כדי...

לאחר קבלת...
להעביר...
לדיווג מקצועי.

מר המאירי:

לגבי 12...
120 הם...

המלצת הוועדה.

היו"ר י. גורי:

70 איש שהיו ברוגה 7 מינהלים לעבור לדרגות - - -

מר המאירי:

ב' ג' ד' ה' ו' כלכלנים.

היו"ר י. גורי:

אני סבור שועדת הכספים אינה יכולה להכנס לפרטים אלה. היא יכולה לאשר תקציב או לדחותו אבל אינה יכולה להכנס לפרטי הדירוג. מכל מקום, לא ברור לי אם ועדת הכספים התכוונה להפעיל את הדירוג המקצועי מ-14.4.59. במכתב למבקר המדינה לא באמר-שום דבר על תאריך הפעלת הדירוג המקצועי. אני לא היינו חייבים לקבוע את התאריך. אני קבענו רק את העקרון שאיננו מתנגדים להענות עובדי משרד מבקר המדינה לדירוג מקצועי, בזה אין אמפליקציה של התאריך אפריל 1958. עכשו, כאשר מבקר המדינה סיכם את החשבון, מתברר שנחויץ לו סכום של 141 אלף לירות לשנת 1958/59 וסכום של 151 אלף לירות לשנת 1959/60. ואילו הסכום הדרוש לתשלום בעבור שעות נוספות הוא 121 אלף לירות לשנת 1958/59, ולשנת 1959/60 בישיבה הקודמת אמרתי למבקר המדינה שאין להפעיל תשלום שעות נוספות באורח רטרואקטיבי, תשלום בעבור שעות נוספות אפשר להפעיל רק מתן ההחלטה. מבקר המדינה אמר שהיות ותוקף ה-125 לירות שנתנו לכל עובדי המדינה הוא אפריל 1958, צריכים גם עובדי משרדו לקבל תשלום בעבור שעות נוספות באורח רטרואקטיבי. על כך עניו שבאפריל 1958 חוללנו מהפכה בשיטה המשכורת על עובדי מבקר המדינה. הם הועברו מדירוג מנהלי לדירוג מקצועי, ועל ידי כך הם מקבלים רק בשנת 1959/60 151 אלף לירות. פירוש הדבר שכל אחד מ-266 העובדים מקבל כ-600 לירות. תוספת משכורת. לכן אי אפשר לזכות אותם בעת ובעונה אחת גם בתשלום בעבור שעות נוספות שנתנו לעובדים אחרים שלא שונתה משכורתם וגם בשנות דרגת המשכורת.

אשר לפרוט מקצועית, מבקר המדינה הסכים לדעת שאין לחת הענקה זו באורח רטרואקטיבי.

א. הרצפלד:

הייתי מציינים למבקר המדינה שאלה זו של מתן תוספת נוספות לעובדים באורח רטרואקטיבי - האם היא מאשר זאת? אני חושב שמעשה זה של תשלום בעבור שעות נוספות באורח רטרואקטיבי הוא בזיון, ועדת הכספים יכולה להחליט רק על תקציב קיים ואינו יכולה להחליט על תקציב שכבר אינו קיים. אני חושב שאילו היינו מחליטים על מתן תוספת שעות נוספות באורח רטרואקטיבי מבקר המדינה היה צריך לבקר אותנו על גישה זו.

היו"ר י. גורי:

אני מוכרח לומר זכות על מבקר המדינה. מבקר המדינה לא העלה על דעתו לעשות זאת. אבל היות עובדי המדינה קבלו תוספת שעות נוספות, הדבר חל גם על עובדי משרד מבקר המדינה.

מר קטרוץ:

אני רוצה להבהיר בין דירוג מקצועי ובין תוספת שעות נוספות ל- נראה שאין מקום להפלות את עובדי משרד מבקר המדינה מכל יתר עובדי המדינה המקבלים שעות נוספות מאפריל 1958. אני מבין את הגישה העקרונית של מר הרצפלד, שאסור לעשות זאת, אבל לאחר שהדבר נעשה לגבי כל עובדי המדינה, אין מקום להפלות לרעה את עובדי מבקר המדינה.

מר המאירי:

אשג לדירוג המקצועי, עובדי מדינה בדיגוגים מקצועיים שונים נמצאים בדירוג על יסוד דיפלומה שקבלו מהאוניברסיטה בה למדו. כאן קבעה הועדה יוצא מן הכלל; היינו דירוג מקצועי לאנשים שאינם בעלי דיפלומות. אני אינני מביין איך אפשר להגיד שהבחנות באות במקום קבלת דיפלומה, ואיך אפשר לתת לאדם דירוג מקצועי לפני קבלת הדיפלומה. על כך משיב מר המאירי: אני מפסידים את השנה שלגביה ברוב משרדי המדינה יתר עובדי המדינה עלו בדרגה. אינני יודע אם עלו מ-1.4.58. לכן אני חושב שהשעות הנוספות צריכות להנתן מאפריל 1958 כליתר עובדי המדינה, ואילו הדירוג המקצועי - לא לפני אפריל 1959.

מר המאירי:

דבר זה הוא בלתי אפשרי. אי אפשר להעלות אדם בדרגה ואחר כך להורידו.

היו"ר י. גורי:

לא זו השאלה. השאלה היא אם אננו יכולים לתת באותה שנה גם תוספת שעות נוספות וגם דירוג מקצועי. אני לא פקפקתי בזה שאחד משני הדברים צריך לתת. ואם צריך לתת הרי זה שעות נוספות. טוענינו אנשי משרד מבקר המדינה, שאם כך יופלו עובדיהם לרעה. מאידו בחינה הם יופלו לרעה? מבחינת השעות הנוספות - לא יופלו לרעה; מבחינת הדירוג המקצועי מעמדו ב-1958/59 היה מעמד של עובדים בדירוג מינהלי. הפנייה לוועדת הכספים להנהיג דירוג מקצועי לא הייתה לפני אפריל 1958.

מר המאירי:

עד אז לא קבלנו גמול תפקיד.

היו"ר י. גורי:

אם אפשר לבוא ולומר: היות ולא הסכמתם לגמול-תפקיד,

ולא רק ב- 1958/59 אלא גם ב- 1955/56, אתם צריכים לפצות אותנו על דבר שלא התרחם בדין ובצדק.

החביעה לדירוג מקצועי הופיעה ב-1.1.59 ואנז כחבנו

מכתב ב-14.4.59.

בסיכום, אנו יכולים להחליט על מתן שעות נוספות כמו לכל שאר עובדי המדינה; דירוג מקצועי מ-1959/60 וספרות מקצועית אין להפעיל באורח רטרואקטיבי. אינני אומר זאת מתוך חשבון תקציבי של קימוץ וחשכון, אלא זוהי גישתי העקרונית. צר לי מאד שמבקר המדינה אינו משתף בדיון זה. אבל כל מה שאמרתי עכשו, אמרתי גם בנוכחותו של המבקר.

ש. דיין:

אנו דנים ב-3 דברים: דירוג מקצועי, שעות נוספות ותוספת ספרות מקצועית. ואני מתקומם נגד כל 3 הדברים. אני יודע

שאנו עומדים לאחר מעשה. אבל כאשר אני שומע שאדם מקבל תוספת של 150-200 לירות לחודש, זה מקומם אותי. כי אני יודע שבאיש בנגד מרוגה 150 לירות לחודש כאשר הוא, אשתו וילדיו עובדים במשקם 12 שעות ביום. יהיה אשר יהיה, אני כפרט אינני יכול לתת יד למעשה זה.

מר המאירי:

תחילה ברצוני להשיב על שאלתו של מר הרצפלד, מה היה אומן המבקר אילו היה רואה שנעשה דבר כזה לגבי שטרך אחר.

אילו היינו יכולים לבצע דבר דומה במשרדים אחרים, היינו יכולים להתגאות בכך. הכוונה היא ליצור משרד מקצועי בדרג גבוהה. לשם כך אנו משתדלים מאז 1956 לגייס רק עובדים אקדמאים. כמקובל בכל העולם, העובדים בבוקרת הם עובדים בדרג גבוה, כי למעשה הם צריכים לבקר אחרים שהם מומחים ובעלי מקצוע. אצלנו הסתדרו הדברים אחרת. אבל זה מספר שנים אנו מקבלים רק עובדים אקדמאים. אבל צריכים היינו להתחשב בעובדים שהם בעלי נסיון ועברו כל הזמן הדרכה שטחית והשתלמות מחוץ למשרד. הכוונה הייתה להרים את הרמה המקצועית של המשרד. מר סמוך ומר נזרוק, שהם נציגי הצבור שהשתתפו בוועדה, יש בכונתם להציע לשלטונות המדינה שעובדים בכל משרדי הממשלה יהיו בעלי מקצוע ומומחיות. כך הצלחנו לקבל 40 אחוז מהעובדים אקדמאים מתוך הבטחה מפורשת שנשיג בשבילם דירוג מקצועי כי אחרת ילכו למשרדים בהם הם יכולים לקבל דירוג מקצועי.

כאשר התחלנו לבצע את הדירוג המקצועי בשביל האקדמאים, התמרר שישנם עובדים שאינם אקדמאים אבל הם בעלי ותק, בעלי נסיון ובעלי ידיעה הראויים לקבל דרגה אקדמאית. הקימונו ועדה שבחנה אישית כל עובד ועובד. ואותן עובדים שלא עברו את הבחינות, אנו דורשים מהם ללמוד ולעבור את הבחינות. אחרת ישארו בדירוג המנהלי, וכעבור זמן מה יאלצו לעזוב את העבודה.

אשר לשעות נוספות, כל עובדי המדינה קבלו את התשלום בעבור שעות נוספות באורת רטרואקטיבי. בכל יתר המשרדים הנחייגו תשלום בעבור שעות נוספות בשעור של 5-20 אחוז לחודש. אצלנו העובדים חייבים למלא טופס ולקבל אישור המנהל הישיר. והמדובר הוא על אנשים שאין חולק שעבדו עבודה נוספת

מר גורי אמר שהוחלט שלא להתחשב בעובדי שבמשך מספר שנים תבעו עובדי המדינה גמול-המקיד ותביעתם זו לא נענתה. אבל מבקר המדינה חודיע שלגבי החולת הדירוג המקצועי הוא חייב להתחשב בתביעות רבות של עובדים במשך שנים רבות ויצטרך לשום כך להקדים החולת הדירוג המקצועי. המבקר נאלץ לחתום על הסכם עם העובדים שחולת הדירוג המקצועי תהיה 1.4.58. אם בדעת הוועדה שלא להתחשב בדעתו זו של המבקר המדינה - אני מבקש לדחות את ההחלטה עד לשובו של מבק המדינה מחו"ל, כי אחרת נעמיר את המבקר במצב מאד לא נוח.

ק. 9 אנשים במשרד מקבלים שעות נוספות בשעור של 125 לירו בעלי הדרגות הנמוכות מקבלים לפי רישום, ובעלי הדרגות הבינוניות מקבלים אחוז קבוע וידוע, כי אנו יודעים שהם עובדים עד 20 שעות נוספות לחודש. באופן ממוצע מקבל עובד 50 לירות שעות נוספות ו-30-40 לירות על ידי הדירוג המקצועי.

היו"ר י. גורי: אני מציע כי נקבל החלטה ב-3 סעיפים וסעיף אחד נעכב

עד שובו של מבקר המדינה. לגבי שעות נוספות אין ספק

שדינם של עובדי משרד מבקר המדינה כדין כל שאר עובדי המדינה.

אשר לדירוג המקצועי - החולתו תהא מ-1.4.59 ואילו ההחלט בשאלת הרטרואקטיביות של הדירוג המקצועי תדחה עד לשובו של מבקר המדינה.

אשר לספרות מקצועית, ברור שאין הונוספת רטרואקטיבית, ולכן הסכים גם מבקר המדינה.

הצעת היו"ר י. גורר - נסקבלה

א. הרצפלד: ביום ה-266 עובדים שהועברו לדירוג מקצועי ישנם עובדים שאינם אקדמאים. אני מציע שעובדים אלו יאונס אקדמאים ועדיין הם עומדים בפני בחינות, לא קבלה את דירוג המקצועי באורח רטרואקטיבי.

היו"ר י. גורר: שאלה זו אינה מטרידה אותי, כי אני חושב שמבחינה זו אין הבדל בין עובד אקדמאי ובין עובד שאינו אקדמאי.

א. הרצפלד: אבל אני מדבר על האטיקה, וממבקר המדינה אני חובע שמירה על האטיקה וזה מכלי משרד אחר.

מ. חזני: ברצוננו להעיר הערה לסדר. לשיבתי זו הוזמנו על ידי היו"ר הכנסת כדי לדון בסעיפים שנקבעו בסדר היום. ב-4 סעיפים דנו לפי הסדר. ועכשו, עד שאתה בא לדון בסעיף שאיננו בסדר היום, אני מבקש לדון על סעיף המופיע בסדר היום - פטור ישוברים ממס הכנסה (המרכזים הכפריים). ועדת המשנה המליצה על פטור זה פה אחד. מכיוון שהעניין נשטך זמן רב והועדה עומדת להתפזר, אני מבקש לאשר המלצת ועדת המשנה. באופן בלתי רשמי שמעתי שרף המתנגד לפטור זה, הוזמן מספר פעמים לוועדה אך לא בא. עכשו הוא נמצא בחו"ל. אני מבקש את הועדה לאשר את המלצת ועדת המשנה.

היו"ר י. גורר: כבר דיברנו על סעיף מסדירים בסדר היום. אולם סדר היום עמד בעינו ואינו מתבטל. אני מבקש ממר חזני שלא להביא לידי חטא של הפחת מסורת היחסים ההגונה והטובה בין הועדה והאוצר. ועדת המשנה החליטה אמנם פה אחד. אבל להלכה אין זה מחייב את ועדת הכספים. אולם אני מניח שועדת הכספים תאשר את הצעת ועדת המשנה. מר שרף הוזמן רק פעם אחת, ולא פעמים אחדות, והודיע שלא יוכל לבוא. עכשו הוא יצא לחו"ל בשליחות מסוימת. הוא יבקש להשמיע דעתו בעניין זה. לא יתכן שהועדה תקבל החלטה מבלי לשמוע דעתו. הוא יחזור לארץ בעוד 10 ימים....

מ. חזני: נמצא אתנו מנהל משרד האוצר.

ד"ר ארנון: אני מוכן לבקש ממר שרף שיקרינו לחזור לארץ.

מ. חזני: אינני רוצה להפזיע למר שרף. אבל ידוע לי שהוא טחנגד להחלטת זו.

י. קרגמן: אני מתפלא על מי חזני. מרגע שרוב לקבלת ההחלטה, וזאתה מבטחה על היו"ר שמיד עם שובו של מר שרף תדון הועדה בעניין זה.

מ. חזני: בהחשב עם האפיל של היו"ר ועדת הכספים ובהסתמך על המסורת הטובה, אני מדווח על הצבעה בעניין זה. אבל אני מבקש שהיו"ר יקבל על אחריותו לקבלת ההחלטה בעניין זה לפני שועדת הכספים תתפזר.

היו"ר י. גורר: אני מקבל על עצמי.

"אנו עוברים לסעיף הבא - חוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום (חלומי חובה) חסי"ט - 1959.

גנ' פסחוביץ: ינואם של המצוינות המפורסלים בצו הו"ר במסגרת חוק המקביל יחטל המוטל עליהם הוא 8 לירות הדולר.

חוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום (חלומי חובה) - א ו ש ו

פקודת התעבורה - תקנות גובה פטור מאגרת חנייה ורכישת רישיון נהיגה - אושרה

היו"ר י. גורי:

הסעיף הבא - תקנות גובה פטור מאגרת חנייה ורכישת רישיון נהיגה - אושרה
לחנודל של אמצעי הרכיבה של אמוניקה מוגדרת וישנו ורישיון רכב.

(קורא את הפקודה-).

פקודת התעבורה - תקנות גובה פטור מאגרת חנייה ורכישת רישיון נהיגה של ארזה"ב
של אמוניקה מאגרת חנייה ורכישת רישיון רכב - אושרה

היו"ר י. גורי:

הסעיף הבא - אגרת חנייה מסך 4000 לירוח ל משנה למנהל
הכללי של משרד החנוך - אושרה.

ע. אסף:

הלוואת זה דרושה למי שיש לו להחלפת דירתו מטעמי בריאות.

הוחלט לאשר הלוואה ל שנה למנהל הכללי של משרד החנוך

היו"ר י. גורי:

הסעיף הבא - ערבות מטעם המדינה למועצה לשיווק פרי הדר.

ד"ר ארנון:

גובה הערבות הולך וקטן מדי שנה בשנה. לפני שנתיים היה
גובה הערבות - 70 אחוז והשנה - 60 אחוז. ואנו מקווים
גם בעתיד להקטין ערבות זו.

ערבות מטעם המדינה למועצה לשיווק פרי הדר - אושרה

היו"ר י. גורי:

הסעיף הבא - הגדלת מכסות ישראל בקרן המטבע הבינלאומי
ובבנק הבינלאומי לשיקום הפליחה.

ד"ר ארנון:

ב-1954 נתקבלה מדינת ישראל כחברה בקרן המטבע הבינלאומי
ויבנק הבינלאומי לשיקום הפליחה. מכסתה המקורית של המדינה
בקרן הייתה 4,5 מיליון דולר. גודל המכסה נקבע בדרך כלל לפי היקף קריטריונים
המאיינים "המשקל" הכלכלי של המדינות שונות כגון: גודל האוכלוסייה, ההכנסה
הלאומית, סחר החוץ וכדומה. במשך כל הזמן דרשנו מהקרן ומהבנק להגדיל את
שערי המכסה והחתימה. נחלנו הצלחה חלקית ב-1957 כאשר הוגדלו הסכומים ל-7,5
מיליון דולר, אולם השנה המכרה נא יק השנה, כאשר בדאגת אפריל אישרו מועצו
הנגידים של שני המוסדות את הגדלת מכסת ישראל בקרן המטבע ל-25 מיליון דולר ואת
שעור חתימתה על מניות הבנק העולמי ל-33 מיליון דולר. אישורים אלה מהווים הכרה
בהתחזקות הכלכלית של המדינה. כמו כן מגדיל הדבר במידה רבה את האפשרויות
לקבלת מילונות מהקרן, עכשיו קיים יחס קבוע בין סכום המכסה של קל מדינה ובין
אפשרות קבלת הלוואה על ידה מהקרן. לפי ההסדן הרגיל יכולה כל מדינה ללוות באו
כמעט אוטומטי 25 אחוז מסכום המכסה הכוללת ולעתים תכופות גם 50 אחוז. כידוע
קבלנו לפני שנתיים הלוואה בשעור של 50 אחוז מהמכסה דאז - 3.75 מיליון דולר
וסכום זה כבר הוחזר על ידינו.

אין חזק מחייב אישור הכנסת או ועדת הכספים להגדלת המכס
אולם האוצר אינו רוצה לעשות זאת על דעת עצמו. ולכן היא מביא את העניין
בפני ועדת הכספים. הממשלה החליטה לקבל את המכסה וכתוצאה מכך צריך להגדיל
את התשלום ב-4,375,000 דולר בזהב. כיוון שבמדינת ישראל מצויות כיום יתרות
מטבע חוץ אין אנו רואים קושי בתשלום הסכום הזה, ובמיוחד שהוא יוסיף להיות
רשום ביתרות מטבע חוץ של בנק ישראל לפי הסכמת קרן המטבע. אנו נביא לכנסת
חוק מיוחד לקבלת הלוואה מבנק ישראל כדי לשלם את ההשתתפות שלנו בקרן
המטבע הבינלאומית.

אשר להגדלת המכסה לבנק הבינלאומי לשיקום ולפיתוח,
הדבר חשוב לנו ביותר משום שאנו נמצאים עכשיו במז"מ עם הבנק על קבלת הלוואה.
למעשה איננו צריכים לשלם עכשיו שום סכום. הדבר מחייב פעולה פנקסנית ובמידה
שיתברר שיש צורך באשור הכנסת, לא נקרא למושב מיוחד של הכנסת, אלא נביא
את העניין לאשור הכנסת ב-31.3.60.

הועדה קיבלה לתשומת לבו הודעת המנהל הכללי של האוצר
בדבר הגדלת מכסות ישראל בקרן המטבע הבינלאומית ובבנק
הבינלאומי לשיקום ולפיתוח.

היו"ר י. גורי:

אני רוצה למלא חובה נעימה ולברך את מר חזני על הכנסת
בנו בעול המצוות. אנו מאחלים לו שיגדל אותו לתורה
ולמעשים טובים.

מ. חזני:

תודה.

היו"ר י. גורי:

הישיבה הבאה תתקיים ב-9.9.59 לאחר שובה של המשלחת
מורשה.